

Iskaja vsak četrtlet
in volja s poštnino
vsed in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Haročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroske
ulice št. 5. List se
pošilja do odgovora.

Politični kateh. tla-
kovnega društva do-
birajo list brez po-
stalne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pesemniki listi dobi-
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rukopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 43.

V Mariboru, dne 23. oktobra 1902.

Tečaj XXXVI.

Robič in Roškar v Slovenski Bistrici.

Preteklo nedeljo je zborovalo politično društvo v gostilni narodnega Petra Novaka v Slov. Bistrici. Navdušen kmet iz Laporja Jožef Onič otvori ob določenem času kot predsednik političnega društva zborovanje. Z veseljem pozdravlja mnogoštevilne zborovalce, ki so prišli iz vseh občin obširnega okraja, da slišijo gg. Robiča in Roškara, kaj bodeda povedala zaradi bližajočih se deželnozborskih volitev.

Prvi nastopi dosedanjih poslancev Robič. Najprej poroča o političnem delovanju v državnem zboru. V živih barvah slika, kako so se Čehi borili za svoje jezikovne pravice od Badenija do Körberja. Naglašava veliko važnost združne postave, ki bo kmete združila, da bodo lažje zastopali svoje koristi. Mitnice bodo s početkom novega leta prenehale tudi kmetu v korist. Davek na vozne liste so hoteli poslanci kmetom na korist olajšati ter so predlagali, da se naloži le na vozne liste prvega in drugega razreda. Pa se ni posrečilo.

Pač pa se je postava v dosego brezobrestnega posojila dognala. Posestniki vinogradov, katerim je staro trto uničila trtna uš, dobijo za ameriške trte lažje več posojila, kakor poprej. Država je poprej smela le toliko posoditi, kakor dežela. Ta postava se je zdaj zboljšala, ker je treba posojilo še le v tridesetih letih vrniti v zadnjem obroku. Körberjeva vlada se pogaja s Slovani zaradi jezikovnih pravic, pa ni mnogo upati.

Potem govori o svojem delovanju v deželnem zboru. Slovenski poslanci so zapustili deželni zbor, ker nemška večina ni hotela sprejemati predlogov in o njih obravnavati. Naši poslanci so stavili pravične predloge glede na uravnavo rek in potokov, na korist šolstva in kmetijstva. Pa Nemci so jih zavrgli in Slovence se zasramovali. Vzroki temu ravnanju so v deželnem redu in v volilnem redu. Deželni red ne daje Slovincem primerne zastopstva v odboru, volilni red pa je tako napravljen, da kmetje ne morejo dobiti več kakor 23 zastopnikov, druge pa imajo mesta in trgi, ki nasprotujejo kmetijstvu. Zahtevamo, da se sedajni volilni red spremeni, da se uvede direktna in tajna volilna pravica.

Potem pozivlje volilce naj vrlo delajo za volitve, naj se sramujejo nemškutarji, ki pljujejo v lastno skledo, ker so narod zatajili in svoj materni jezik. Ne vdajmo se! Onič mu v imenu volilcev izreka zahvalo in zaupanje, in Robiča vsi pozdravijo za prihodnjega deželnega poslanca.

Predsednik da besedo kmetu Roškarku. Veliko veselje nastane v zborovalni sobi. Kličejo mu: Živijo Roškar! Živijo kmet! ta nas mora zastopati. Živijo kmetški poslanec!

Roškar vrlo nastopi, se zahvaljuje nad danim zaupanjem. V kratkih in jedrnatih besedah razlaga kmetijske potrebe, povdarja potrebo kmetške izobrazbe in zagovarja katoliško-narodno stališče. Govoril je gladko in s takim prepričanjem, da ploskanja ni bilo skoraj konca. Navzoči so spoznali, da je

Roškar sposoben za poslanca. On pozna potrebe kmetijskega stanu, je prijatelj šolske izobrazbe in trdnega verskega značaja. To je tudi že večkrat pokazal kot podpredsednik okrajnega zastopa lenarskega, kot župan in načelnik krajnega šolskega sveta v svoji domaćini.

Predsednik povdarja vrline Roškara med velikanskim navdušenjem vseh navzočih. Na to še govori odlična domačina P. Novak in Mlakar o volilni borbi in o potrebi živahne agitacije prav izborni. Onič sklone zborovanje, slišijo pa se še opombe: Kmet Roškar bo poslanec, katerega bodo še nasprotniki spoštovali!

Volilno gibanje.

Ljutomer — Ormož. Ker je g. dr. Rosina odpovedal svojo kandidacijo za volilni okraj Ljutomer—Ormož, nastala je za volilce naloga, da si postavijo drugega kandidata. Dosedaj se še ni dosegla edinost med obema okrajema, a upati je, da se to kmalu zgodi. Naši volilni možje se torej naj ne dajo zmotiti po kakih nemškutarskih spletkah, ampak naj ostanejo trdni; o pravem času se bo jim naznanil kandidat.

Hoče, dne 20. okt. Pri volitvah volilnih mož je zmagala naša slovenska kmetška stranka. Izvoljena sta naša vrlo moža Gselman in Vernik. Živela!

Sv. Peter pri Mariboru, dne 18. t. m. Kadarkoli velevala narodna dolžnost, stoje naši možje trdno kakor skala na svojem mestu. Dne 18. t. m. smo imeli volitev

Listek.

Talisman.

(Iz Medjimurskega prosto prevel V. K.)

V pripovedkah slišimo včasih o čudovitih prstanih, svetilnicah, koreninicah, štriperesnih deteljicah in drugih podobnih stvarih, ki imajo neko posebno moč v sebi: treba samo, da imaš tako čudno stvar pri sebi ali se je dotakneš, pa se ti že na široko odpirajo zaklenjena železna vrata in svobodno grabiš in tlačiš v žepe zlato, srebro in drago kamenje, ali pa se ti prikažejo duhovi, ki ti storijo vse, kar želiš in ti nanosijo bogastva brez mere in meje v hišo, če pa hiše nimaš, ti še hišo prineso. Kakor hitro pa tisto čudno reč izgubiš, je vse pri kraju: železna vrata se ti ne odpirajo več kakor léša, kadar se pripelje voz sena na dvorišče in duhovi se tudi ne zmenijo več zate.

Taki čudni reči pravijo tam v vzhodnih krajih talisman, in tam v vzhodnih krajih, v Tiflisu na Armenskem, je živel tudi stari Jusuf, ki je znal mnogo takih pripovedek. Mladi in stari so radi hodili k njemu, ker je znal zanimivo pripovedovati.

Nekega dne je ravno sedel pred svojo kočico in premišljeval, kako dandanes pro-

pada čednost in zmernost, na njegovo mesto pa stopa pregreha in nezmernost. V srce ga je bolelo, ko se je spomnil, kako njegovi rojaki grdo ravnaajo s svojimi ženami in jih za malo reč pretepajo kakor nemo živino. V tem turobnem razmišljanju ga prekine nekoliko mož in mladeničev, ki se mu približajo in ga poprosijo, da bi jim zopet kako lepo bajko povedal. Jusuf je takoj pri volji, in da bi vsaj mladino privedel na pravo pot, začne:

»Svoje dni je živel tukaj v Tiflisu mladenič imenom Haim, ki je bil tako lep, da so se ljudje kar zgledavali za njim, ako se je pokazal na ulico. Ker pa je bil poleg tega tudi bogat, ga je njegova lepota in bogastvo spravilo na kriva pota. Ne da bi svoje bogastvo pametno in zmerno užival, razsipal in tratil je je ter počenjal take neumnosti, da so po celem Tiflisu o njem govorili. Bil je po svojem stanu zlatar, toda ni ga bilo skoro nikoli videti v delavnici, kjer sta mirno počivala kladivo in pila; zato ga je bilo lažje najti v krčmi, kjer je s tovariši pijančeval in razgrajal po cele noči; šele proti jutru se je navadno ta malopridna družba vzdignila s klopij in se grde pesmi prepevala. Oč odpravila domov. Tako je slo dan za dnem. Haim se je Bogu za podeljeno mu lepoto in bogastvo zahvaljeval z lahkomišelnostjo in samopaš-

nostjo tako, da se je že vsem začelo studiti njegovo početje.

A kazni ni izostala. Kajti lepota ni gozd, po katerem bi divja zverjad svobodno gospodarila, ampak je vrt, kateremu je treba skrbnega vrtnarja, kdor pa s tem, kar mu je Bog podaril, tako gospodarja, da le jemlje in nič ne prilaga, on je zares podoben tistemu, ki novce skozi okno meče.

Haimova lepota je izginjala kakor sneg na solncu, njegova cvetoča lica so ovenela, blesk njegovih oči je potemnel in glas mu je postal hripav: bil je le še senca nekdanjega lepega in čilega Haima.

In vendar je bila ta obledela zunanost še lepota proti njegovi pokvarjeni duši. Tam je plamen strasti že izgorel, in ostal je takorekoč le še kup pepela.

Nekoč se je brez počitka obračal v svoji postelji in vzdihoval. V spomin mu je prišla njegova prva mladost, domislil se je svojega pokojnega očeta, kateremu je bil s svojim slabim življenjem pospešil smrt, pred oči mu je stopila podoba njegove matere, kako ga s solzami gleda. Pri tem se ga je polastila neizmerna dušna bol, in kesanje nad storjenimi pregrehami mu je srce trgalo. Znova se je začel na svojem ležišču obračati in stokati, kakor da leži na brani s stoterimi zobovi.

Današnji list ima „Naš Dom“ kot prilogo!